

Projektų, finansuojamų valstybės biudžeto lėšomis,
administravimo ir finansavimo taisyklių
3 priedas

Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija

PASIŪLYMAS DĖL PROJEKTŲ SPECIALIŲJŲ IR PRIORITETINIŲ ATRANKOS KRITERIJŲ NUSTATYMO IR (ARBA) KEITIMO BEI VERTINIMO METODIKOS

2025 m. spalio 29 d.

Pasiūlymą dėl projektų atrankos kriterijų nustatymo ir (arba) keitimo bei vertinimo metodiką teikianti institucija	Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija
Pažangos priemonės veiklos (poveiklės) pavadinimas	Pažangos priemonės Nr. 11-001-02-10-02 „Stiprinti gyventojų psichikos sveikatą bei plėtoti psichoaktyviųjų medžiagų ir kitų priklausomybę sukeliančių veiksmų kontrolę ir vartojimo prevenciją“, patvirtintos Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2022 m. liepos 20 d. įsakymu Nr. V-1255 „Dėl 2022–2030 metų Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos sveikatos išsaugojimo ir stiprinimo plėtros programos pažangos priemonės Nr. 11-001-02-10-02 „Stiprinti gyventojų psichikos sveikatą bei plėtoti psichoaktyviųjų medžiagų ir kitų priklausomybę sukeliančių veiksmų kontrolę ir vartojimo prevenciją“ aprašo patvirtinimo” veiklos Nr. 1 „Psichikos sveikatos stiprinimas, psichikos sveikatos raštingumo didinimas ir psichikos sveikatos stigmatizavimo mažinimas“ poveiklės Nr. 1.4 „Visuomenės psichikos sveikatos išsaugojimas ir stiprinimas įgyvendinant Valstybinio visuomenės sveikatos stiprinimo fondo projektus“ prevencijos projektai
Pažangos priemonės veiklai (poveiklei) skirta finansavimo suma (tūkst. eurų)	890,000
Finansavimo šaltinis (-iai)	Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšos
Projektų atrankos būdas	☐ Planavimo ☒ Konkurso ☐ Tęstinės projektų atrankos
☐ PROJEKTŲ SPECIALUSIS ATRANKOS KRITERIJUS ☒ PROJEKTŲ PRIORITETINIS ATRANKOS KRITERIJUS <i>(Pažymimas vienas iš galimų projektų atrankos kriterijų tipų.)</i>	☒ Nustatymas ☐ Keitimas

Projektų atrankos kriterijaus numeris ir pavadinimas	1. Projekto aktualumas ir atitiktis tikslinės grupės poreikiams
<p>Projektų atrankos kriterijaus vertinimo metodas ir taikymas</p>	<p>Atitiktis šiam kriterijui vertinama pagal pareiškėjo pateiktą PĮP skiriant atitinkamą balų sumą:</p> <p>– projektas sprendžia visas aktualias problemas, tikslinės grupės poreikių atitiktis išsamiai pagrįsta naujaisiais, patikimais ir kelių šaltinių duomenimis – 5 balai.</p> <p>Didžiausia balų suma skiriama, kai:</p> <ul style="list-style-type: none"> - problema aiškiai suformuluota ir pagrįsta statistiniais rodikliais (konkretūs rodikliai, bazinė padėtis, tendencijos); - įrodymai nauji (≤ 2 metų), iš kelių patikimų šaltinių (pvz., oficiali statistika, tyrimai, apklausos, auditoriniai duomenys); - aiškiai aprašyti tikslinės grupės poreikiai pagrįsti moksliniais tyrimais; - pagrįstas papildomumas: kodėl reikalinga intervencija, kokią spragą užpildo, kodėl rinkos/juridiniai mechanizmai problemos nesprendžia; - aprašytas projekto būtinumas ir pasekmės „nedarant nieko“; - tiesioginė ir įtikinama sąsaja su strateginių planavimo dokumentų (pažangos priemonių, strateginių planų ir kt.) tikslais (ne bendro pobūdžio). <p>– projektas sprendžia daugumą aktualių problemų, tikslinės grupės poreikiai pakankamai pagrįsti aktualiais duomenimis, tačiau nustatyta tam tikrų informacijos ir pagrindimo nepakankamumų – 4 balai.</p> <p>Mažinama balu, kai:</p> <ul style="list-style-type: none"> - problema aiški, dauguma rodiklių pakankamai įrodyta, bet yra nedidelių duomenų spragų; - įrodymai aktualūs (≤ 3 metų), daugiausia patikimi, bet ne visada kelių šaltinių; - tikslinės grupės poreikiai pagrįsti apytiksliais skaičiavimais; - papildomumas išdėstytas, tačiau alternatyvų analizė arba „nedarymo“ scenarijus paminėtas paviršutiniškai; - strateginis atitikimas aiškus, bet bendresnio lygio. <p>– projektas sprendžia ne visas aktualias problemas, tikslinės grupės poreikiai nepakankamai pagrįsti patikimų šaltinių informacija – 3 balai.</p> <p>Mažinama dvejais balais, kai:</p> <ul style="list-style-type: none"> - problema suformuluota, bet trūksta pagrindimo statistika; - įrodymai mišrios kokybės (dalinai pasenę, remiamasi vidaus duomenimis be metodikos);

	<ul style="list-style-type: none"> - tikslinės grupės poreikiai nepakankamai pagrįsti patikimų šaltinių informacija ar remiasi prielaidomis; - papildomumas įvardytas deklaratyviai; - strateginis atitikimas – bendra formuluotė. <p>– projektas sprendžia dalį problemų, tikslinės grupės poreikiai nepagrįsti – 2 balai. Mažinama trimis balais, kai:</p> <ul style="list-style-type: none"> - problema per siaura ar per plati; trūksta priežasties – pasekmės logikos. - įrodymai pasenę (>3–5 m.), nenurodyti šaltiniai, nėra aiškios duomenų kilmės. - tikslinė grupė neaiški, poreikiai nepagrįsti. - papildomumas neįrodytas. - strateginis atitikimas miglotas. <p>– projektas sprendžia tik nedidelę dalį problemų, nenurodyti tikslinės grupės poreikiai – 1 balas. Mažinama keturiais balais, kai:</p> <ul style="list-style-type: none"> - poreikis grindžiamas bendromis frazėmis, be duomenų. - nenurodytos tikslinės grupės, bazinė padėtis ar problemos mastas. - nesimato ryšio su programos/strateginiais dokumentais. <p>– projekto poreikio pagrindimas nepateiktas, nenurodyta tikslinė grupė – 0 balų. Balų neskiriama, kai:</p> <ul style="list-style-type: none"> - nėra poreikio pagrindimo arba jis prieštarauja turimiems duomenims. - problema ne šios priemonės/programos apimtyje. - tekstas akivaizdžiai nukopijuotas be sąryšio su projekto veiklomis. <p>Kriterijus taikomas tik projekto įgyvendinimo plano vertinimo metu. Nei vienam iš projektų prioritetinių atrankos kriterijų nenustatomas didžiausias kriterijaus vertinimo balas, visi kriterijai turi vienodą svorį.</p>
Projektų atrankos kriterijaus pasirinkimo pagrindimas	Šis prioritetinis atrankos kriterijus leis įvertinti kaip aiškiai ir pagrįstai projekte identifikuojama tikslinė grupė, jos poreikiai ir veiklų pasirinkimo aktualumas problemoms spręsti.

☐ PROJEKTŲ SPECIALUSIS ATRANKOS KRITERIJUS	☒ Nustatymas
--	--

X PROJEKTŲ PRIORITETINIS ATRANKOS KRITERIJUS <i>(Pažymimas vienas iš galimų projektų atrankos kriterijų tipų.)</i>	☐ Keitimas
Projektų atrankos kriterijaus numeris ir pavadinimas	2. Numatoma projekto nauda ir poveikis
Projektų atrankos kriterijaus vertinimo metodas ir taikymas	<p>Atitiktis šiam kriterijui vertinama pagal pareiškėjo pateiktą PĮP skiriant atitinkamą balų sumą:</p> <ul style="list-style-type: none"> – tikslinė grupė apibrėžta aiškiai, pagrįsta tiesioginė projekto nauda, poveikis išmatuojamas konkrečiais rodikliais – 5 balai. <p>Didžiausia balų suma skiriama, kai:</p> <ul style="list-style-type: none"> - aiškiai apibrėžta projekto veiklų tikslinė grupė (ar kelios), nurodyti kiekybiniai rodikliai (kiek žmonių/organizacijų/regionų pasieks nauda); - nauda tiesiogiai susieta su identifikuota problema ir projekto tikslais; - poveikis matuojamas konkrečiais rodikliais (pvz., padidėjimas % ko pasėkoje pagerėjusi gyvenimo kokybė, pagalbos prieinamumas; sutaupyta suma, poveikis sergamumo, hospitalizacijos rodikliams). - akcentuojama ilgalaikė įtaka (socialinė, ekonominė, aplinkosauginė, institucinė); - įrodyta, kad nauda išliks po projekto pabaigos (pateiktas tvarumo užtikrinimo planas). <ul style="list-style-type: none"> – tikslinė grupė apibrėžta pakankamai aiškiai, projekto nauda ir poveikis pagrįsti, bet ne visada išsamiai išmatuojami – 4 balai. <p>Mažinama balu, kai:</p> <ul style="list-style-type: none"> - tikslinė grupė apibrėžta, rodikliai pateikti, bet kai kurie tik apytikriai; - nauda ir poveikis pagrįsti, bet ne visada išsamiai išmatuojami; - ilgalaikis poveikis aptartas, tačiau tvarumo priemonės bendresnio pobūdžio. <ul style="list-style-type: none"> – tikslinė grupė aprašyta ribotai, projekto nauda aprašyta bendrais terminais, poveikis nepakankamai pagrįstas – 3 balai. <p>Mažinama dvejais balais, kai:</p> <ul style="list-style-type: none"> - tikslinė grupė aprašyta, tačiau be kiekybinių rodiklių arba labai ribotai. - nauda apibūdinta bendrais terminais („pagerės kokybė“, „padidės galimybės“) be konkrečių matavimų. - ilgalaikis poveikis paminėtas, bet paviršutiniškai. <ul style="list-style-type: none"> – tikslinė grupė neaiški, projekto nauda pateikta apibendrintai, poveikis trumpalaikis – 2 balai.

	<p>Mažinama trimis balais, kai:</p> <ul style="list-style-type: none"> - tikslinė grupė neaiški arba nepagrįsta duomenimis. - naudos aprašymas abstraktus, ryšys su problema silpnas. - ilgalaikio poveikio arba tvarumo plano nėra. <p>– tikslinė grupė ir projekto nauda beveik neapibrėžta, poveikis apibūdintas bendrais teiginiais, be aiškaus pagrindimo – 1 balas.</p> <p>Mažinama keturiais balais, kai:</p> <ul style="list-style-type: none"> - poveikis deklaruojamas bendromis frazėmis („projektas labai svarbus“), be logikos ir matavimo. - tikslinės grupės beveik neaprašytos. - nėra aiškios naudos apibrėžties. <p>– tikslinė grupė neapibrėžta, projekto nauda visai neaprašyta, poveikis nenurodytas – 0 balų.</p> <p>Balų neskiriama, kai:</p> <ul style="list-style-type: none"> - projekto nauda visiškai neaprašyta arba neturi jokio ryšio su problema ir priemonės tikslais. - pateikti teiginiai prieštarauja duomenims. - tikslinės grupės neaprašytos. <p>Kriterijus taikomas tik projekto įgyvendinimo plano vertinimo metu. Nei vienam iš projektų prioritетinių atrankos kriterijų nenustatomas didžiausias kriterijaus vertinimo balas, visi kriterijai turi vienodą svorį.</p>
Projektų atrankos kriterijaus pasirinkimo pagrindimas	Šis prioritетinis atrankos kriterijus leis įvertinti, kiek projektas sukurs realios pridėtinės vertės tikslinėms grupėms, sektoriui, regionui ar visuomenei bei kokia jo ilgalaikė įtaka.
☐ PROJEKTŲ SPECIALUSIS ATRANKOS KRITERIJUS ☒ PROJEKTŲ PRIORITETINIS ATRANKOS KRITERIJUS <i>(Pažymimas vienas iš galimų projektų atrankos kriterijų tipų.)</i>	☒ Nustatymas ☐ Keitimas
Projektų atrankos kriterijaus numeris ir pavadinimas	3. Projekto įgyvendinimo kokybė
Projektų atrankos kriterijaus vertinimo metodas ir taikymas	<p>Atitiktis šiam kriterijui vertinama pagal pareiškėjo pateiktą PĮP skiriant atitinkamą balų sumą:</p> <p>– veiklų planas aiškus ir logiškas su nuosekliais etapais, terminai realistiški – 5 balai.</p>

	<p>Didžiausia balų suma skiriama, kai:</p> <ul style="list-style-type: none"> - aiškus, logiškas planas – veiklos išdėstytos nuosekliai pagal tikslus ir uždavinius. - veiklų grafikas su konkrečiais etapais, tarpiniais rezultatais ir atsakomybėmis; - terminai realistiški ir pagrįsti resursais (žmogiškaisiais, finansiniais). <p>– veiklų planas logiškas, tačiau nepakankamai detalizuoti tarpiniai rezultatai, dalis terminų nustatyta nepakankamai pagrįstai – 4 balai.</p> <p>Mažinama balu, kai:</p> <ul style="list-style-type: none"> - planas logiškas, veiklos iš esmės nuoseklios, bet trūksta smulkesnio tarpinės pažangos pagrindimo; - grafikas yra, bet kai kurie terminai pernelyg optimistiniai arba nepakankamai pagrįsti. <p>– veiklų planas nepakankamai nuoseklus, terminai nustatyti be aiškios sąsajos su veiklų logika ir rezultatais – 3 balai.</p> <p>Mažinama dvejais balais, kai:</p> <ul style="list-style-type: none"> - veiklų planas bendro pobūdžio, nuoseklumas matomas tik iš dalies; - terminai nurodyti, bet trūksta logikos tarp veiklų ir rezultatų (galimi uždelsimai). <p>– veiklų planas nepagrįstas logine seka, terminai neadekvatūs ir nepagrįsti – 2 balai.</p> <p>Mažinama trimis balais, kai:</p> <ul style="list-style-type: none"> - veiklos išvardintos fragmentiškai, be aiškios logikos; - terminai neadekvatūs (per trumpi arba per ilgi), nėra pagrįsti. <p>– veiklų planas nepakankamai aiškus ir nesusietos su projekto tikslais, terminai nustatyti nepagrįstais skaičiavimais – 1 balas.</p> <p>Mažinama keturiais balais, kai:</p> <ul style="list-style-type: none"> - veiklos neaiškios, abstrakčios, ryšio su tikslais beveik nėra; - terminai nerealūs, neparemti jokių skaičiavimų. <p>– nėra veiklų plano, nenustatyta terminai, todėl projektas faktiškai neįgyvendinamas pagal pateiktą informaciją – 0 balų.</p> <p>Balų neskiriama, kai:</p> <ul style="list-style-type: none"> - nėra veiklų plano, terminų; - projektas faktiškai neįgyvendinamas pagal pateiktą informaciją.
--	---

	Kriterijus taikomas tik projekto įgyvendinimo plano vertinimo metu. Nei vienam iš projektų prioritetinių atrankos kriterijų nenustatomas didžiausias kriterijaus vertinimo balas. Visi kriterijai turi vienodą svorį.
Projektų atrankos kriterijaus pasirinkimo pagrindimas	Šis prioritetinis atrankos kriterijus leis įvertinti, kaip aiškiai ir pagrįstai suplanuotas projekto įgyvendinimas, veiklos ir terminai, bei kaip identifikuotos ir valdysimos rizikos.
☐ PROJEKTŲ SPECIALUSIS ATRANKOS KRITERIJUS ☒ PROJEKTŲ PRIORITETINIS ATRANKOS KRITERIJUS <i>(Pažymimas vienas iš galimų projektų atrankos kriterijų tipų.)</i>	☒ Nustatymas ☐ Keitimas
Projektų atrankos kriterijaus numeris ir pavadinimas	4. Projekto veiklų inovatyvumas
Projektų atrankos kriterijaus vertinimo metodas ir taikymas	Atitiktis šiam kriterijui vertinama pagal pareiškėjo pateiktą PĮP skiriant atitinkamą balų sumą: – projektas yra visiškai inovatyvus ir originalus, veiklos grįstos įrodymais – 5 balai. Didžiausia balų suma skiriama, kai: - veiklos yra aiškiai inovatyvios šalies, sektoriaus, regiono ar tikslinės grupės kontekste; - siūlomi nauji metodai, technologijos ar sprendimo būdai, anksčiau nenaudoti Lietuvoje arba labai ribotai taikyti; - inovatyvumas ne tik deklaruojamas, bet ir pagrįstas įrodymais (pvz., pilotiniai bandymai, tarptautinė patirtis, tyrimai); - projektas numato žinių perdavimą ar inovatyvios praktikos plėtrą į kitas organizacijas / regionus; - yra aiški pridėtinė vertė – be šių inovacijų rezultatai nebūtų tokie pat. – projektas pasižymi inovatyviais elementais, tačiau ne visose veiklos srityse mažiau grįstos įrodymais – 4 balai. Mažinama balu, kai: - veiklos turi aiškų inovatyvų elementą, bet ne visose srityse; - kai kurios idėjos yra adaptuotos iš kitų šalių / sektorių, bet pritaikytos naujai aplinkai; - inovatyvumo aprašymas įtikinamas, bet mažiau išsamiai pagrįstas įrodymais. – projektas siūlo patobulintus, bet ne naujus sprendimus, inovatyvumas aprašytas formaliai, be pagrindimo – 3 balai. Mažinama dvejais balais, kai:

	<ul style="list-style-type: none"> - projektas pasiūlo pagerintus, bet ne visiškai naujus metodus ar veiklas; - inovatyvumas labiau evoliucinis (patobulinimas), o ne revoliucinis; - trūksta aiškaus pagrindimo, kodėl tai laikytina inovatyvu – paminėta deklaratyviai. <p>– projekte inovatyvumas tik paminėtas ir nepagrįstas, veiklos grindžiamos įprastais sprendimais – 2 balai.</p> <p>Mažinama trimis balais, kai:</p> <ul style="list-style-type: none"> - veiklos daugiausia remiasi įprastais, jau taikytais sprendimais; - inovatyvumas minimas, bet praktiškai nepagrįstas (nėra pavyzdžių, rodiklių, įrodymų); - vertė ribota, nes naujovės neatsiejamos nuo projekto esmės. <p>– projekte inovatyvumas paminėtas formaliai, neturi naujovių – 1 balas.</p> <p>Mažinama keturiais balais, kai:</p> <ul style="list-style-type: none"> - projektas vykdo standartines veiklas, be jokių naujovių; - inovatyvumas tik formaliai paminėtas, bet visiškai neatsispindi plane. <p>– projektas neturi naujovių ir nėra originalus – 0 balų.</p> <p>Balų neskiriama, kai projektas visiškai dubliuoja jau vykdytas veiklas, nesukuria jokios papildomos vertės.</p> <p>Kriterijus taikomas tik projekto įgyvendinimo plano vertinimo metu. Nei vienam iš projektų prioritetinių atrankos kriterijų nenustatomas didžiausias kriterijaus vertinimo balas. Visi kriterijai turi vienodą svorį.</p>
<p>Projektų atrankos kriterijaus pasirinkimo pagrindimas</p>	<p>Šis prioritetinis atrankos kriterijus leis įvertinti kiek projekto siūlomos veiklos yra naujos, kūrybiškos, ar jos diegia pažangius metodus / technologijas, ar praplečia esamus sprendimus ir sukuria papildomą vertę.</p>